

Historie Groot Omroepkoor

Deel 20 - Geluidsdragers

- Ria Raven -

Het Groot Omroepkoor heeft in het verleden veelvuldig medewerking verleend aan het tot stand komen van geluidsdragers zoals LP's in het verleden, daarna natuurlijk de CD's en ook (alweer enige tijd) aan DVD's.

Eén van die eerste LP's is nog bij ons in de kast te vinden. Het betreft hier een LP van Dutch Choral Music, uitgebracht door Donemus met daarop o.a. opnamen van Heppener's *Nachtklänge* onder leiding van Frans Müller met het Radio Kamerkoor.

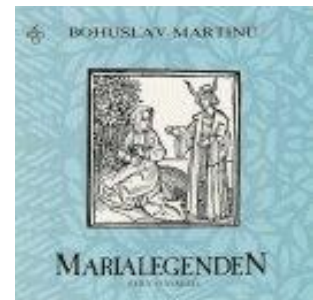
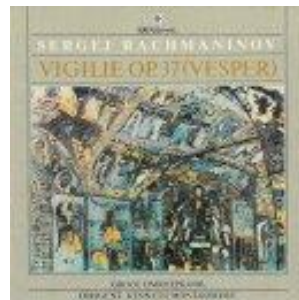
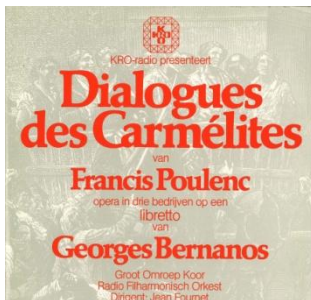
Op het internet zijn ook nog wel LP's te vinden met historische opnamen zoals deze van Donizetti met het Omroep Orkest en Groot Omroepkoor in een uitvoering van *La Favorita*.

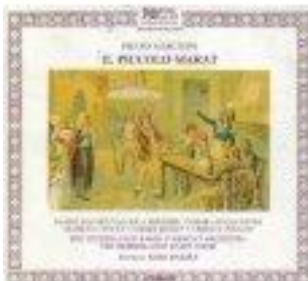
Later in de tijd begonnen de KRO Zondagmiddagconcerten (waarvan Dick van der Meer de programmeur was), met het aanbieden van LP's met daarop concerten uit die bewuste serie aan personen die een abonnement namen op genoemde serie. Het betrof niet-commerciële uitgaves met een oplage van 1000 exemplaren.

Onder meer verschenen toen opnamen van *Les Dialogues des Carmélites* van Poulenc met het Radio Filharmonisch Orkest, solisten en Groot Omroepkoor o.l.v. Jean Fournet en *Chérubin* van Massenet met het Radio Filharmonisch Orkest, solisten en Groot Omroepkoor o.l.v. Henry Lewis. Ook de *Vespers* van Rachmaninov (o.l.v. Kenneth Montgomery met solisten Frank Hameleers, tenor en Wil Boekel, alt) verschijnen in deze serie en later op CD (wat

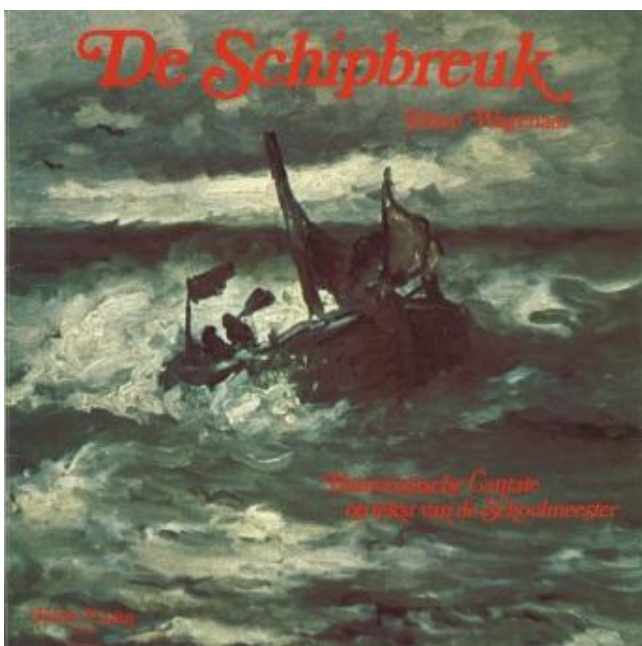
toentertijd iets geweldigs was) Marialegenden van Martinu, met het Radio Symfonie Orkest, Groot Omroepkoor, Jongens van de Kathedrale Koorschool St. Bavo en solisten o.l.v. Kenneth Montgomery.

Ook verschenen er commerciële uitgaven van opera's uit deze concertserie zoals Il piccolo Marat van Mascagni met het Radio Symfonie Orkest, Groot Omroepkoor en solisten o.l.v. Kees Bakels.

In 1982 werd er een LP uitgebracht van De Schipbreuk van Wagenaar, uitgevoerd door het Omroepkoor met als bijzondere soliste Nelly Wagenaar op piano, en daarnaast Maja Schermerhorn, sopraan, Chris van Woerkom, tenor, Guus Hoekman, bas en Cees van Steyn en Nick Woud op slagwerk. Een werk dat nog veelvuldig wordt uitgevoerd door amateurgezelschappen, althans dat blijkt uit mijn zoektocht op internet.

Johan Wagenaar (1862-1941)

DE SCHIPBREUK (Op. 8) 1889

Humoristische Cantate voor sopraan-, tenor- en bas-soli, gemengd koor, piano, slag- en storm-instrumenten
Episch gedicht van de Schoolmeester

1 EERSTE DEEL

1. Proloog voor koor
Inleiding voor piano
koor, sopraansolo, koor
2. Recitatief en Aria
voor tenor, mannenkoor
Rec. en finale à la
Italiaanse aria (sopraan)
3. Wals voor koor en soli
4. Recitativo mystifico (tenor)
Arioso meliando (bas) met
begeleiding van bromstemmen.
Finale voor gemengd koor
5. Recitatief en Arioso (sopr.)
Mars voor mannenkoor

PART I

- Prologue for choir
Introduction for piano
chorus, soprano, chorus
- Recitative and Aria
for tenor, male choir
Rec. and finale à la
Italian aria (soprano)
- Waltz for choir and soli
- Recitativo mystifico (tenor)
Arioso meliando (bass) with
acc. of male choir
Finale for mixed choir
- Recitative and Arioso (sopr.)
March for male choir

THE SHIPWRECK (Op. 8) 1889

Humoristic Cantata for soloists, mixed choir, piano, percussion and storm-instruments
Epic poem by de Schoolmeester

2 TWEEDE DEEL

6. Inleiding voor piano
Recitatieven voor soli
Stormkoor met soli
7. Duet voor sopraan en tenor
Diverse soli en koor
8. Inleiding 4st. vrouwenkoor
Quadrille-finale (gem. koor)
9. Inleiding. Fugato
Finale voor koor

PART II

- Introduction for piano
Recitatives for soli
Storm-chorus with soli
- Duet for soprano and tenor
Various soli, choir
- Introduction and Quadrille-
finale for choir
- Introduction. Fugato
Finale for choir

NELLY WAGENAAR, piano / **MAJA SCHERMERHORN**, sopraan
CHRIS VAN WOERKOM, tenor / **GUUS HOEKMAN**, bas
Cees van Steyn en **Nick Woud**, slagwerk
NOS-OMROEPKOOR o.l.v. **PETER SERPENTI**

NOS Omroepkoor.

Foto rechts: (v.l.n.r.) Peter Serpenti, Guus Hoekman, Nelly Wagenaar (zittend), Maja Schermerhorn, Chris van Woerkom.

Het NOS OMROEPKOOR - opgericht in 1945 - geniet een internationale reputatie. De NOS-koren verzorgen een repertoire, dat in tijd reikt van de middeleeuwen tot en met de 20e eeuw, en in genre uiteenloopt van het "motel" tot en met de opera, operette en musical. Eigenlijke composities nemen bij de omroepkoren een belangrijke plaats in. Tal van werken kregen hun eerste uitvoering bij het NOS-koorapparaat. Het Omroepkoor treedt voornamelijk op met de NOS-orkesten, het concertteater bovendien met het Concertgebouw Orkest, het Residentie Orkest, het Rotterdamse Philharmonisch Orkest enz. Concertreizen werden gemaakt door België, Frankrijk, Italië, Zwitserland, Oostenrijk en West-Duitsland. Het koor verliende medewerking bij vele grammofoonopnamen.

MAJA SCHERMERHORN (lyrische sopraan) studeerde aan het Maastrichts Conservatorium bij Elisabeth Lugt en behaalde daar de eindexamen voor opera- en concertzangers. Op internationale meestercurussen bekwamde zij zich in het duitse lied bij Hermann Reutter en Hans Hotter. In 1970 won zij op het "Nationaal Cum Laude Concours" de 2de prijs, waarna zij in Parijs haar zangstudie voltooide bij Janine Micheau. Haar omvangrijke repertoire bevat behalve klassieke werken veel eigentijdse muziek. Dit leidde o.a. tot een uitnodiging deel te nemen aan het "Festival voor moderne muziek 1972" te Praag, en twee succesvolle tournees door Polen. Vooral in Nederland, maar ook in Duitsland en België treedt zij met grote regelmaat op met orkesten en koren, alsmede voor radio en televisie.

CHRIS VAN WOERKOM ontving zijn zangonderwijs in Zürich, Den Haag, Rotterdam, Keulen en Antwerpen van o.a. Mw. Grütter, Prof. Clemens Glötenberg en Lucy Frateur. Hij studeerde Bach-interpretatie bij Hans Brandts Buys (Hilversum), opera bij Prof. Hartmann (München) en Prof. Schramm (Wiesbaden), behaalde een eerste prijs met "grote onderscheiding" aan het Kon. V. Muziekconservatorium te Antwerpen, en is laureaat van het Internationaal Vocalistenconcours te 's Hertogenbosch. Naast zijn engagementen als operazanger werkte hij als concertzanger mee aan het Holland Festival, Festival van Vlaanderen, Festival de Wallonie, Festival des Nations, Festival de Bourgogne. Naast vele concerten maakte hij grammofoonopnamen, en trad op voor radio en televisie in binnen- en buitenland.

GUUS HOEKMAN komt uit een muzikaal milieu en wilde aanvankelijk seculier worden. Jaap Stroomerberg leidde hem op voor het Staatsexamen voor Muziek, waarna hij bij Aaltje Noordewier-Reddingius verder studeerde. Zijn operaopleiding ontving hij van Lothar Wallerstein en Josef Krips. Hij was verbonden aan de opera te Antwerpen (waar hij zijn grote operapartijen begon), de Nederlandse Opera in Amsterdam en vervolgens aan de opera van Düsseldorf. Zijn repertoire omvat meer dan zeventig partijen, van Monteverdi tot Nono, alsmede vele komische en karakterrollen. Ook bouwde hij een groot concert- en liederenrepertoire op. Naast optredens in Europa (o.a. Festivals van Salzburg en Glyndebourne) trad hij ook in Amerika op. Hij werd gedurende zijn carrière meermalen onderscheiden.

NELLY WAGENAAR werd geboren als dochter van de componist Johan Wagenaar en Dina Petronella van Valkenburg. Zij begon haar studie als 7-jarig kind bij Lucie Veerman-Bekker en kreeg haar verdere opleiding van haar vader. In 1920 behaalde zij haar diploma "cum laude" en voltooide haar studies in Berlijn bij Artur Schnabel en Bruno Eisner. Zij trad regelmatig op met alle nederlandse orkesten, na 1945 gaf zij geregeld recitals in Londen, in kleinere engelse steden en voor de BBC. Ook als paedagoge was zij werkzaam; na drie jaar aan het Conservatorium te Rotterdam volgde haar benoeming aan het Amsterdams Conservatorium, waar zij in 40 jaar vele jonge pianisten heeft opgeleid, die als solist of als kamermuzikant hun weg in Nederland of daarbuiten hebben gevonden.

PETER SERPENTI behaalde in 1965 het eindexamen Solo-spel Piano aan het Conservatorium te Maastricht. Vervolgens studeerde hij piano bij Prof. Guido Agosti aan de Accademia Chigiana te Siena, Italië, waarna hij in de periode 1969-70 aan de Indiana University te Bloomington U.S.A. studeerde bij Prof. Tibor Kozma (orkestrdirectie), Prof. Georgy Sebok (piano) en bij Prof. Charles Smith (opera en muziekwetenschap). Drie achtereenvolgende jaren nam hij als werkend cursist deel aan de Internationale Dirigentencursus van de NOS te Hilversum onder Jean Fournet, Marius Constant en Dean Dixon. In 1971 behaalde hij het eindexamen Orkestdirectie en studeerde vervolgens bij Prof. Hans Swarowsky in Wenen, en werd aangesteld als vaste dirigent van het Groot Omroepkoor van de NOS.

Editio Laran
stereo
ST 7073

MIT EINLEGEBLATT
NOTES ENCLOSED
MET INLEGVEL

Editio Laran
de Constant Rebecquestraat 104
the Hague / Den Haag - Holland

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met de TROS en de NOS, en was mede mogelijk dankzij de steun van de Johan-Wagenaarstichting, het Prins Bernhard Fonds en de Stichting Muziek rond 1900.
Ongenumen 2-3 april 1982 in KRO-studio 1, Hilversum.
Klankregie: J. Bogaart / Snij-techniek: J. Delemarre.
Productie: Max Hallensleben © 1982.
Reproductie voorzijde: "In gevaar" aquarel van H.W. Mesdag (1831-1915), Rijksmuseum H.W. Mesdag.

Het koor verleende ook zijn medewerking aan opnamen met orkesten van buiten de omroep, zoals het Concertgebouworkest en met het Orchestre Symphonique de Radio Bale met een werk van Norbert Moret "Mendiant du Ciel Bleu". Dit werk werd uitgevoerd in Fribourg op 26 juni 1981 in de l'Eglise du College Saint-Michel.

Stereo compatible GALLO 30-327

NORBERT MORET (* 1921)

MENDIANT DU CIEL BLEU

Trois visions pour exorciser l'Homme

Beatrice Haldas, soprano
Philippe Huttenlocher, baryton
 Chœur de la «Nederlandse Omroep Stichting», Hilversum; Maitrise de Saint-Pierre-aux-Liens, Bulle; direction : Roger Karth
 Chœur de dames de Didingen; direction : Dolores-Cécile Schürz
 Heiner Kühner, Catherine Moret, Claudia Schneuwly, organistes
 Pierre-Georges Roubaty, soneur
 Orchestre symphonique de Radio Bâle
 Direction : Armin Jordan
 L'œuvre est une commande de la fondation Pro Helvetia
 Facteur d'orgue : Jean-Marc Dumas, Romont
 (Enregistrement effectué par la RSR à la création du 26 juin 1981, à l'Eglise du Collège Saint-Michel, Fribourg)

Armin Jordan
 Le chef d'orchestre Armin Jordan est né en 1932. Originaire de Bâle, il a mené sa jeunesse à Fribourg où il a accompli ses études secondaires et où il s'inscrit à la faculté des lettres. Il acquit sa formation musicale aux Conservatoires de Fribourg, Lausanne et Genève. Très tôt, il s'intéresse à la direction d'orchestre; en 1949, il fonde un orchestre au sein du Collège Saint-Michel de Fribourg.
 Sa carrière musicale débute au Théâtre de Bière, où il devient rapidement premier chef d'orchestre. Au cours des vingt dernières années, il s'est régulièrement retrouvé à la tête des meilleurs orchestres suisses, mais il a également dirigé à l'étranger, notamment au Théâtre Royal de la Monnaie à Bruxelles, aux Festivals d'Aix-en-Provence et de Lyon, ainsi qu'aux Opéras de Vienne et Hambourg. Depuis 1973, il assume simultanément les fonctions de directeur musical du Théâtre de Bâle et de directeur artistique de l'Orchestre de Chambre de Lausanne. En tant que chef d'opéra, Armin Jordan aborde avec le même bonheur des œuvres de genres très différents.
 Depuis quelques années, Armin Jordan est régulièrement sollicité par les compagnies discographiques. Il a ainsi gravé des concertos de Mozart avec la pianiste Maria João Pires, des œuvres de Ravel, Ciaikovski, Haydn et, récemment, *Pelléas et Mélisande* de Claude Debussy.

Beatrice Haldas
 Beatrice Haldas, née à Genève, est Suisse d'ascendance grecque. A l'âge de six ans elle commence l'étude du piano et chante dans un chœur d'enfants. Elle a accompli des études musicales et universitaires très complètes qu'elle achève notamment par un diplôme en littérature française et italienne ainsi qu'en philosophie. Elle a suivi ses études de chant chez Juliette Bissé. En 1973 elle obtient le premier prix du concours national du Lyceum Club Suisse. Par la suite elle obtient divers engagements comme soliste dans des concerts. Après avoir obtenu son diplôme de concert au Conservatoire de Lausanne, Beatrice Haldas poursuit sa formation vocale chez le professeur A. Merlini à Milan. Elle débute en 1976 comme comédienne dans *Figaro* au Théâtre de Berne. Le Théâtre de Bâle l'engage pour deux ans. Elle y chante les rôles de Micaëla, d'Ilia, Cléopâtre et Fiordiligi.
 En 1979, l'Opéra du Rhin de Strasbourg l'engage pour le rôle de Micaëla dans *Carmina* et celui d'Erwinette dans *Orphée et Eurydice*, mis en scène respectivement par J. Lavelle et J.-P. Ponnelle. La même année, la jeune soprano est engagée comme membre permanent de l'Opéra d'Etat de Hambourg où elle interprète notamment Micaëla, Erwinette, et Pamina. Elle a également fait ses débuts à

Philippe Huttenlocher
 Philippe Huttenlocher est né dans une famille où l'on pratiquait beaucoup la musique. Il commença à jouer du violon à l'âge de sept ans. Mais il découvrit aussitôt son amour du chant et après l'obtention de son diplôme de violon il entama des études de chant avec Juliette Bissé à Fribourg. Durant une dizaine d'années, Philippe Huttenlocher joua comme violoniste d'abord dans l'Orchestre de chambre du Conservatoire de Neuchâtel, puis dans l'Orchestre du théâtre et dans l'orchestre d'été à Bière, LA, il eut l'occasion de faire la connaissance de chefs qui allaient favoriser le chanteur.
 En 1970, Philippe Huttenlocher interpréta en concert son premier *Orfeo* de Monteverdi sous la direction de Michel Corboz. L'*Orfeo* de Zarlisch en 1975 a été pour lui sa première importante expérience scénique. Il avait pourtant déjà participé auparavant à d'autres réalisations scéniques: au *Matrimonio segreto* à Genève, au *Sauv'Allesio* de Seduno, Landi à Zurich et au *Journal d'un fou*, un opéra à un personnage d'Arnold D'après Gogol.
 Après le succès de *l'Orfeo*, Philippe Huttenlocher a également participé aux productions de *l'Incoronazione di Poppea* et au *Ritorno d'Ulisse in Patria* avec Jean-Pierre Ponnelle et Nicolas Harnoncourt à Vienne, Hambourg, Edinbourg et à la Scala de Milan. Dès 1974, Philippe Huttenlocher donne de nombreux concerts et enregistre régulièrement avec Helmut Rilling et le Chœur de Stuttgart, avec Rafael Frithbeck de Burgos à Madrid, avec Nicolas Harnoncourt à Vienne, avec Karl Richter à Munich, avec Theodor Guschlbauer à Lyon, avec Edwin Loehrer, Michel Corboz, Edmond de Smet et Charles Dutoit en Suisse. Dans les saisons à venir, il est invité à plusieurs reprises par l'OSK pour des concerts sous la direction de Wolfgang Sawallisch, par l'Orchestre de Paris, le Bach-Collegium de Stuttgart, l'Orchestre de la Radio danoise sous la direction de Sergiu Celibidache.

Armin Jordan **Beatrice Haldas** **Philippe Huttenlocher**

Production: Disques VDE • GALLO, 46, rue de Vidy, 1001 Lausanne
 Photo: Jean Millhauser, Fribourg

Recent uitgebrachte CD's zoals Mahler 2 met het Koninklijk Concertgebouworkest en Sun-Dogs voor koor a capella van James MacMillan krijgen geweldige recensies. Hieronder wat perskritieken over Sun-Dogs:

Luister juli/augustus 2010 Siebe Riedstra:

"Maar eigenlijk is deze CD een schitterende etalage voor het Groot Omroepkoor, dat zich hier manifesteert in twee forse werken. Het GOK is een van de best bewaarde geheimen van muziekland Nederland: beroepskoren van deze omvang zijn zo langzamerhand wereldwijd een vrijwel uitgestorven fenomeen. In het a cappella werk Sun-Dogs laten componist en koor horen waartoe ze in staat zijn en dat is niet gering."

Grammophone juli 2010 Edward Greenfield:

"It is remarkable that a Dutch choir can offer such strong and polished performances of these two choral works by James MacMillan, readily surmounting any problems over singing the English text of the a cappella writing in Sun-Dogs. Visitatio Sepulchri on the other hand has a Latin text with powerful instrumental accompaniment. ... Altogether a fine coupling of two superb works, a credit to performers and to the BIS recording engineers, who offer sound both clear and atmospheric."

BBC Music september 2010 David Nice: - beoordeling 5 sterren

"The more recent, shorter and purely a cappella work on this disc, Sun-Dogs, struck me as a masterpiece on first hearing. A tour de force of choral writing, in which MacMillan is always assured and in the layered execution of which the Dutch professional choir excels, it sets texts by Michael Symmons Roberts - MacMillan's long-term collaborator who is also a first-rate poet - with memorable results."

Inmiddels bevat de discografie van het Groot Omroepkoor een groot aantal opnamen uitgebracht op LP, CD en DVD. Voor een compleet overzicht: raadpleeg de cd-rubriek op www.grootomroepkoor.nl